

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КЊИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

ТЕЧ. VI.

Овај листъ излази сваке Суботе. Цена е одъ 1. Апр. до нове године 18 гр. За огласе плаћа се 3 кр. ср. одъ врсте за едан-путъ а 5 кр. ср. за трипутъ.

№ 60.

Путови Судбине.

(Продужено).

Јрну е до срца тронула боля и очајанъ њногъ ожа-
лошћеногъ дѣтета, и трудила се, утѣшити е, колико е
могуће: „Немой јоштъ очаявати,“ рекне она Лиљани њ-
жнимъ гласомъ, „јоштъ ние сва надежда изгубљена. Вре-
ме јоштъ ние протекло, нити е какавъ неизгладими ко-
ракъ учинѣнъ, а донде се јоштъ много коешта изменути
може. — Ха! каква ми се мисао наеданцутъ породи! Да,
садъ самъ нашла путъ, едини путъ, којимъ ћешъ до твоје
цѣли доћи моћи.“

Лиљанино сузама обливано лице оживи, она се ра-
достно насмеје, и гледаше нестрпеливо у своју майку.

„Славоборовъ е отацъ племенитогъ срца,“ продужи
Јрна. „Ј њу ови дана къ њму отићи, све њу му по ре-
ду и чистой истини изказати, и положићу будућу твою
срећу у њгове руке. Онъ ће се разжалити, и онъ ће
безъ сваке сумњѣ учинити први коракъ, кои ће твога
отца разрѣшити одъ дане свете рѣчи.“

„О, моя добра и любезна майко!“ кликне Лиљана, за-
грливши у највећемъ усхићеню своју майку, „какву ми
надежду ти уливашъ у мое увело срце; какво блажен-
ство ти очима моима представљашъ! Ј не знамъ, како да
ти за то благодаримъ. Пусти ме, майко, да потражимъ
за еданъ часъ самоћу, пусти ме, — еръ срце е мое пре-
пуно; пусти ме, да тамо слободно сузе благодарности
излишемъ, пусти ме, да тамо узрујна чувства и узколеба-
ну мою душу утишамъ!“

„Добро мое!“ рекне тронута Јрна, „ти си усхићена,
— иди, ја те остављамъ саму себи, и буди срећна у пред-
чувствованю цветне будућности. — Ахъ, ова предчув-
ствована,“ придода Јрна — полако у себи, „еу за насъ
смртна и слаба створеня едини блажени часови, — а вр-
ло често нарушава суморна дѣйствителностъ такво при-
ятно саниѣ!“

X.

Време е садъ, да бацимо погледъ и на Вољану, ко-
јој е измакла преваромъ Лиљана, невина жртва туђе
освете, на Вољану велимъ, која ние била тако црне душе,
и која се е съ тешкимъ срцемъ спремаља, да изврши кр-
зави завѣтъ. — У наручию Витомировомъ заспала е жре-
чица, и текъ кадъ су сунчани зраци у собу њѣну продр-
ли, разбуди се она одъ сладкогъ крепителногъ сна. Она
напре потражи очима свога предрагогъ Витомира, и

веома се смути, кадъ се увѣри, да њѣга нема. „Погле
дивљѣгъ ловца!“ говораше она у себи смућено, њѣга ни-
какова дужностъ одъ мене неудаљава, као што га ја мо-
рамъ понекадъ збогъ мой' послова оставити. Заръ ние онъ
могао донде баръ савладати страсть своју къ дивљѣмъ ло-
ву, докъ мой јутренѣи поздравъ неприми, и докъ се пла-
менитимъ полюбцима до скоро виђеня неопростимо? О,
да чудновате несталности кодъ люди! заръ си ти тако
рано почела тровати мою прву љубавъ!“

При овимъ рѣчима спусти она случайно главу своју къ
прсима, и она се ужасне, кадъ опази, да јој нема ни ключа
ни навратника. Страовита слутня помрачи њѣну ду-
шу, и њѣой падну на память опомене покойне Веште, и
онај ружанъ санъ у планини. Но њѣна љубавъ јоштъ јој е
уливала сумњу, премда јој е очајанъ и зебља душу простре-
лило: „Та заръ е башъ Витомиръ“, говораше она у себи,
тражећи у суетной сумњи искру утѣхе, „морао одъ ме-
не ключъ узети? Заръ се ние могла случайно пантљика
неосетно раздрешити, и тако ключъ изгубити.“ — Но ма-
ло затимъ сѣти се она јасно, да е она јоштъ последнѣи
вече, кадъ е съ Витомиромъ сама била, ключъ о врату
своме видѣла, — а одъ тогъ времена нити е ко страни
у кућу дошао, нити е она кудгодъ изъ куће излазила.
И тако се наново почела у души њѣной губити надежда,
да е њѣнъ Витомиръ невинъ, и све већма и већма прео-
тимало е у њѣой ма' ужасно подозрењѣ, и съ овимъ и
разуздана боля и туга, очајанъ и освета. „Ова се пакле-
на тама мора разведрити, па нека би јасна извѣстностъ
била за мене и поразителни громъ, кои ће ме у срце по-
годити!“ говораше она — излети изъ куће и упути се
као олуина управо пештери, у коју е она Лиљану за-
творила.

Но прие него што е она до пештере дошла, сретну
е неколицина планинаца изъ овогъ предѣла, и рекну јој
уплашено, и као безъ душе: „Ми смо се башъ теби у-
путали, жречицо, да ти јавимо еданъ догађај, кои ће те
јакъ упрепастити. Но вальда ти то и већ сама знашъ — —

„Незнамъ јоштъ ништа извѣстно,“ прекине ѣмъ пре-
плашена Вољану речъ са грозничнимъ дританѣмъ, —
„но ја само слутимъ, — говорите дакле, шта се догодило?“

„Кадъ смо јутросъ у зору,“ почне еданъ одъ њѣи
причати, „прошли дужъ подножия планине, и то близу
оне пештере, гди е она християнска дѣвойка затворена,
која се сутра имала гнѣвнимъ боговима на жртву при-
нети, и кадъ смо, башъ говорѣћи о њѣой и њѣной суд-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

бини, неотично бацали погледъ на пещеру, ми са ужасомъ смотримо, како еданъ младиѣ исту дѣвойку узъ брдо носи. У први ма' стра и ужасъ тако насъ е савладао, да смо неколико тренутака као окаменѣни стояли, и само немо згледали се. Но кадъ смо се мало затимъ освестили, ми поятамо за тимъ бездѣлникомъ, кои се усудио, боговима наменѣну ѿмъ жертву одтргнути. Но збогъ стрменити кршева ми смо текъ после позадугогъ времена и то съ тешкотъ мукомъ узпужали се на вр' планине. Међутимъ су бегунци веѣъ далеко напредъ умакли — ми смо ѿ неуморно по свима правцима тражили, по нигди ѿмъ трага немогосмо наѣти!

Планинацъ уѣти, и погледа Воляну уплашено, као да е хтео питати, шта ће се садъ радити? — „Отидите првосвештенику,“ рекне ѿмъ она съ оноликимъ достоинствомъ, колико ѿ ѿе могуће било показати при очајателномъ разположеню свое душе; „и авите му, шта сте видели, — а онъ ће веѣъ знати, шта ће се чинити.“

Планинци отиду, и садъ текъ остави Воляна несканзаной больи и туги свой слободанъ течай. Она е бризнула плакати, чупала свою дугу лепу косу, грувала се по челу и прсима, и проклињала е саму себе и невѣрство Витомирово. Но ѿштъ се у нѣной глави мутила мисао, да е Витомиръ невинъ, и нѣно смртно ранѣно срце држало се ове мнине могућности тако тврдо и силно, као што се дављникъ вата за сламку. — Ахъ! неодолима нѣна любовъ трудила се ѿштъ и онда извинити и оправдати любљѣни предметъ, кадъ е нѣгова кривица готово сасвимъ ясно обелоданѣна. „Та заръ ние други кои младиѣ могао сужну Лилянѣ ослободити,“ говораше она у себи; „та ѿштъ ние све доказано, премда толика ясна доказательства противъ невѣрногъ сведоче!“ — Са оваквомъ слабомъ утѣхомъ трудила се Воляна изнемогле свое силе подиѣти, и пеняла се узъ стрмениту стазу горе къ пещери. — Но овде се све нѣне сумнѣ разясне, и ужасна истина стаяше предъ очима нѣнимъ. Гвоздене решетке бияу отворене, златанъ ключиѣ са раздеранимъ наовратникомъ стаяше ѿштъ на брави, а предъ вратима лежаше Витомировъ огртачъ, кои е онъ у хитнѣи заборавио био.

Съ изразомъ неописане туге и дивлѣгъ очаяния сматрала е Воляна ове последнѣ небориме и несумнителне доказе Витомировогъ издайства. — „Да, я самъ преварана, страшно обманута, и то одъ оногъ, когъ самъ више него мою душу любила, и збогъ кога самъ я обезсветила достоинство мога свештеничкогъ чина. Тай невѣрни изродъ изтрго е овимъ поступкомъ своимъ изъ душе мое вѣру, любовъ, надежду и повѣренѣ у цѣо свѣтъ, и будуѣи мой жив отъ биѣе ми ужасанъ празанъ просторъ безъ икакве свѣлости и пунъ пакленогъ мученя. О, ви гнѣвни богови, садъ текъ признаемъ и осеѣнамъ вашъ праведни судъ. Но тако ми и треба. Зашто самъ я заборавила претеѣе опомене умируѣе Веште, коя ми е и у сну шиляла духове изъ подземнога царства, да ме на дужность мою опомену. Та мени е тако и предсказано: да ће ми среѣна любованна текъ за кратко цветати, и да самъ я само на то роѣена, да по краткомъ блаженомъ усхиѣеню и райскомъ заносу чашу отровну преварене надежде на искацъ поциемъ! Па ипакъ самъ се я неуздрано одала

овой за ме [несреѣной страсти и раздраженомъ бувила мон' нѣжни осеѣаня. О, Вешто, Вешто! устани садъ изъ твога леденогъ и мрачногъ гроба и изаѣи предъ-аме, као страшило подземногъ царства, да ме праведно казнишъ за мое лакомство. Предай ме у твоѣой ярости свима мугуѣнимъ мукама, я самъ то стогубо заслужила; я самъ заслужила твою найстрашнѣю клетву, коя страовно къ мени допире изъ дубльние мрачнога царства! Я самъ у несмысленомъ заблуѣеню заборавила твоѣ опомене, и зато самъ постала немоѣна и недостойна, да дѣло праведне освете, кое си ми ти наложила, изврцимъ. Я самъ заклетву погазила, и на моѣой грешнѣй души не лежи само твоя клетва него у едно и клетва богова. Моя лакомисленность одтргла вамъ е наменѣну жертву, но у замѣну за то я ѣу вамъ мой собствени животъ на жертву подне-ти. Тако е, я нити оѣу, нити могу више живити! Шта ѣу я више на овомъ свету, са погаженомъ вѣромъ у прсима монимъ и съ уцвелѣномъ душомъ? Какву ми утѣху обеѣава животъ, мени, коя самъ сама себе, и кою е савъ светъ обмануо? Заръ да се я вучемъ по овимъ пустимъ планинама, као какво страшило, кое нигди мира нема, и кое непрестанце гоне дуси освете, и кое гризе узнемирена савѣсть? Заръ да се я полако губимъ у немоѣной туги и да ме разтрзаю болови пламените но преварене любви? Еръ ахъ! я ѿштъ любимъ тога подлогъ бездушника, кои ме е тако грдно обмануо, и премда би му я срце изъ недара изчупала, да е садъ ту, то би га я зато опетъ любила; еръ башъ ова моя мржня ние ништа друго него изродъ мое несреѣне, неразложне и безпредѣлне любви! — Не, я неѣу, нити могу више да живимъ! Не, више неголи муке вѣчногъ проклетства, мучиѣе ме помисао: да невѣрникъ любви жертву, кою е моѣой освети одтргао; да онъ са злобнимъ смещѣнѣмъ мое име споминѣ, и да му се душа весели, што е лукаву жречицу преварио! Да, ова би ми мисао непрестанно духъ облетала! Зато ме прими у твоѣ крило, мрачни гробе, и покри твоѣомъ непробойномъ завѣсомъ за навѣкъ мою несреѣу и мою срамоту! Ублажите се гнѣвни богови! Ублажи се Вешто, Вешто! нек' те ублажи моя кровь! Но дозволите умируѣой, коя се сама жертвуе, да ѿштъ одну желю изрекне: „О, недайте, да невѣрни онаѣ изродъ, кои ме е тако люто обмануо, ивадъ у наручно любви среѣнанъ буде!“ — Гони га судбо неодолимомъ мржњомъ; бацѣ га у руке неприятельнѣма, да грозно и крваво изпашта свое невѣрство! Не, не! то е одвеѣъ мало за вѣясказану болѣу, кою ми е онъ души задао. Судбо! казни га ѿштъ ужаснѣе и освети мене несреѣну! Нека онъ самъ своѣомъ рукомъ уништи оно што му е наймилиѣе, па да се тако и онъ у дугомъ мучителномъ каянѣу и очајателной туги бѣдно сконча!

У тай паръ диже се силна олуина у пустой гори, и грдна ела, оборена силнимъ вѣтромъ сурва се съ вр'а планине доле у бездану долину, гди е хуяо дивлѣи планински потокъ!

„Ха дуси освете! то е вашъ знакъ! Вы сте ме са-слушали!“ кликне Воляна у дивлѣой очајателной радости и грозничномъ бувила, и стропощта се съ окрайка врлетне стене у бездану провалу. — Силовито звизданѣ беснеѣе олуине, и хуктанѣ надимаюѣегъ се валови-

тогъ потока биау едина надгробна пѣсма несрећне, — ужасно несрећне Воляне! — — —

XI.

Докъ е у планини, гди се Воляна тужно скончала, владала суморна жалость и кукнява упрепашћени планинаца, проводили су у зидинама ибарскимъ Витомиръ и Лиляна блажене дане у najlepшимъ надеждама. Съ неописаномъ радости чуо е Витомиръ изъ уста свое Лиляне, да е Ярна готова, учинити све по желъи Лиляниной. И тако райско блаженство, кое онъ јоштъ никадъ ни у сну уобразио ние, стаяше садъ предъ њимъ готово као известно! Како би му садъ јоштъ могло и пасти на умъ, да се опрости Лиляне, коју е душома и срцемъ заволео?

Ярна бияше већ одпутовала Славоборовомъ отцу, и петого дана имала се оданде вратити дома. Витомиръ и Лиляна сеђају за то време често подъ гранатимъ растовима испредъ дворане, забављајући се описиванѣмъ свое лепе будућности, коя се на њи као руйна зора осмеивала. А то бияше обично у вече, кадъ се е Лиляна одмарала одъ домаћи послова, кое е она у одсутству свое майке сама одправљала. Витомиръ пакъ проводио е време ловомъ до вечерњгъ часа, а после су заедно шетали съ пунимъ срцемъ по великой и красной башти край замка.

Тако се догодило, да е онъ четврти данъ по одласку Ярниномъ опеть по обичаю свомъ отишао у ловъ у околне планине, и предъ сумрачакъ враћао се кући, посећи на леђима едну уловљену лисицу, и певајући путемъ радостно, што ће до кои часъ са својомъ Лилянномъ састати се, и съ њоме по вечерњимъ ладу одати. На окрајку простране баште, бияше еданъ мали брежуљакъ, съ кога се велика часть цѣле баште прегледати могла. Ту се Витомиръ одмори мало одъ наглогъ ода, бацајући погледъ почешће преко шибля къ рибняку, гди му е Лиляна обично на сусреть излазила, кадъ се е онъ у вече кући враћао. Оштро њгово око заиста усмотри на реченомъ мѣсту едну женску; и онъ се одма упути њой на сусреть. Одајући нагло едномъ потесномъ стазицомъ, наиђе онъ изненада у шиблю са стране на едногъ наоружаногъ човека, кои е науманъ био, да истимъ путемъ иде. Чимъ се ово двое добро угледаю, прену се обоица, као да њи е гуя уела; еръ младићъ позна у странцу оногъ храброгъ четовођу, оногъ дивльгъ њговогъ неприятеля, кои га е у крвавой битки тако огорчено гоню.

Но и странацъ позна одма, ко предъ њимъ стои. „Ха, судбино! Фала ти!“ викне странацъ, „едва си ми едномъ испунила мою најтоплию желю. Овде, гди се я никадъ неби надао, да ћу га наћи, овде ми онъ самъ у замку дође, крвни мой неприятель, за чиомъ крви мое раздерано срце жедни!“

Изрекавши ово, тргне свой тешки убойни мачъ, и устреми се съ највећимъ бѣсниломъ на Витомира. Овай свочи мало на страну, спусти копль и рекне странцу громовито: „Натрагъ дрзски разбойниче, еръ ћу те съ места пробости! Бѣжи одавде. Ово ние боиште, на комъ се ти самномъ борити и мене гонити можешъ. Я стоимъ овде подъ заштитомъ ибарскогъ дома, и — — —“

„Подъ заштитомъ ибарскогъ дома??!“ прекине странацъ Витомиру рѣчь са ужаснимъ смејомъ. „Кадъ е тако, а ти гледай, несрећниче, колико та заштита важи безъ мога потврђена.“

И наново устреми се разярепи странацъ съ голимъ мачемъ на одступајућегъ Витомира. Овай видећи, да овде штедня на свомъ мѣсту ние, и да е дошло до тога, да или онъ или странацъ погине, одступи неколико корака натрагъ, потегне миздракъ снажномъ рукомъ управо у прси дивльгъ войника. Но у томъ истомъ тренутку излети Лиляна изъ шибля, и съ викомъ: „За име Бога, — мой отацъ!“ улети међу борце — и, о небо! миздракъ, кои е био управльъ противъ Борислава (еръ тай странацъ бияше онъ, господарь одъ Ибра), прострели прси несрећне Лиляне. Смртно ранѣна Лиляна простре се предъ своимъ отцемъ. Са немимъ ужасомъ скаменио се Бориславъ, њговъ умъ бияше се помрачио, а њгове очи јоштъ су се сумњале о дѣйствителности целога ужасногъ догађая. Витомиру пакъ бияше одма све ясно — ахъ! сувише ясно. У истомъ тренутку, кадъ е миздракъ изъ њгове руке излетио, видно е онъ, како е Лиляна своје отцу полетила, и пружио е съ немимъ ужасомъ руке у воздухъ, да задржи течай смртоносногъ копля. Али поздно, копль е излетило, и ние се више повиновало вољи свога господара. Кадъ е несрећни Витомиръ видио драгу свою Лилянну, како е самртно ударена на землю по-срнула, простре се онъ у највећемъ очаяню на землю край умируће дѣвойке, изтргне крваво копль изъ дубоке ране, и викне у највећој туги: „Милостиви Боже, шта я учини!“

Лиляна подиже свой изумрли погледъ, и гледала е свога предрагогъ убицу са тужнимъ смешенѣмъ. „Та заръ си ти хтео ово учинити?“ говораше она изнемоглимъ гласомъ: „я ти праштамъ Витомире! Моя крвь нека не падае на твою душу. Садъ съ Богомъ! Милостиви Богъ заръ ће насъ на ономъ свету сѣдинити!“ — Очи јой се укоче. Она е само јоштъ слабо манула Витомиру рукомъ, да бега изъ Ибра, и после неколико тренутка издана. У необузданой туги и безмърной больи пао е несрећни Витомиръ на ледено тѣло Лилянино, и хтео е своимъ жаркимъ полюбцима заданути опеть животъ — узалудъ. — Како е знао садъ бегати, и на што? Шта му е садъ стало за бѣднимъ њговимъ животомъ? — Да су хиляду мачева и стрела противъ њга управльне, онъ се не би съ места померио, нити одвоно одъ ладногъ тѣла свое несрећне Лиляне.

Садъ се и Бориславъ мало прибере и дође къ себи изъ заноса и немогъ очаяня. Као што смо напредъ казали, отишао е онъ заедно са синомъ Владимиромъ и заручникомъ Лилянинимъ Славоборомъ на войну противъ Бугара, и ту е у крвавой битки Бугаре побѣдио; но побѣда га е ова скупомъ стала, еръ у њой погибоше Владимиръ и Славоборъ. Уцвельни Бориславъ продре затимъ далеко у землю бугарску, и опустоши све предѣле, гди е годъ пролазио, мачемъ и огњемъ, — да принесе крваву жертву погинувшемъ своје сину, и да крвлю загаси свою за осветомъ жеднеју душу. Но онъ се ние по желъи осветио, премда се њговъ дивльи погледъ наслађавао мртвимъ лешинама неприятельскимъ

и пустошу њиови поपालни села и градова, — ер њо-
най, кои му е дѣцу потукао, умакао е, и нигда га ние
могао наћи. Тако се онъ, пошто е Бугаре люто казнио
за нападања њиова на србску земљу, врати суморнимъ
срцемъ и испуниъ човекомржњомъ съ войске кући.
Но на путу чуе онъ, како су язически планинци едну
њгову ћерку Лилянѹ заробили и у славу свои лажни
богова на жертвеничкомъ камѹ заклали. Нова неопи-
сана боля раздирала е Борислављво и тако већ уби-
но срце. Онъ е гледао предъ собомъ пропасть свога
силногъ и славногъ дома, кога е онъ последњи несрећ-
ни потомакъ — онъ биаше бесплодно дрво, кое су ви-
ори бѣде изъ корена изчупали. Кадъ е био већ близу
свога замка, отишао е онъ мало напредъ предъ войскомъ,
да тугу своју у усамљњымъ краевима баште врелимъ
сузама мало ублажи, како бы после мужественно и съ
приличѣмъ му достојанствомъ изишао предъ своју су-
пругу и служителъ дворске. И тако се несрећномъ дого-
дило, да е онъ у својой собственой башти наишао на
свога крвногъ думанина, Витомира, когъ е свуда тра-
жио. Ние се дакле ни чудяти, што е онъ готово изъ па-
мети и свести изишао, кадъ е своју едну ћерку Лилян-
ѹ, коју е онъ као мртву оплакивао, видно издесати
предъ њговимъ очима! (Продужиѹ се.)

М р и н ц е.

— Лудвикъ XVIII, кои е био безъ сумњъ найдаро-
витѹ одъ своју краљѹва бурбонске лозе, рекао е едномъ
приликомъ: „Владателъ треба сажалѹвати; ер њие до-
вольно, да они за себе саме имаю довольно разума, —
они мораю и за многе друге паметни бити!“

— Кадъ е Лудвигъ XVI несрећни краљъ Француски
последњи путъ путовао по Нормандиѹ, (сѣверной Фран-
цуской) показао е сайне черте найвеће благодѣтельно-
сти, и милости. Кадъ е онъ едномъ на колима полако и-
шао узъ едну стрмениту планину, приближи се њму неку
селякъ изъ оближњгъ предѣла, и испѣва едну пѣсму у
славу и честь високогъ путника. „Врло лепо!“ рекне
краљъ; „твоя ми се пѣсма допада. Ко ю е сачинио?“ —
„Та ко ће други него я, Ваше величество!“ одговори
простодушни селякъ. — „Ти? Ёли могуће?“ „Е повтори
јошть еданпутъ.“ — „Съ драге вољ!“ одговори пѣваць,
и развезе наново изъ свегъ гласа. — Краљъ му на то пру-
жи неколико дуката. Но лукави и шалѹви пѣваць при-
ми новце едномъ рукомъ, а другу пружи краљу, говоре-
ћи: „Повторите, повторите!“ — Краљъ се насмее, и даде
му неколико дуката и у другу руку рекавши: „Кадъ е
селякъ двапутъ пѣвао, треба краљъ двапутъ и да плати е.“

— Славни и неустрашими Француски проповедникъ
Маскаронъ држао е едномъ у цркви бесѣду у присутству
краля Лудвика XIV, у којой е врло слободно говорио и
жестоко шибало и укоравао пороке око престола и у
исквареномъ двору. Дворяни дигосе одма вику противъ
Маскарона и стадоше га краљу опадати, да би се овај
на њга разгњѹио. Но краљъ е благородниѹ мислио, не-
го ласкави дворяни, и рекне ѡмъ озбиљно: „Умукните:
Маскаронъ чини само своју дужность; — дай, да и ми
нашу чинимъ!“

— Кодъ неке врачаре дошла е една млада девојка
одъ 15 година, и између њи заметне се слѣдујући раз-
говоръ.

Двојка. Майко, я самъ ноћасъ смешанъ и чуданъ
санъ снила; — но я га несмемъ казати.

Врачара. Слободно, зашто не би? мое лепо дѣте,
— санъ е опомена судбине човечие.

Двојка. Я ѹу вамъ казати, — али нећу — оћу,
али молимъ васъ, немойте ме погледати, биће ми стыдъ.
— Видите, я самъ ноћасъ снила, да ме е данъ младѹиъ
изъ комшилука небровно пута полюбио. — Молимъ васъ,
погледайте у сановникъ, и кажите ми, шта то значи.

Врачара. Хмъ! то значи, да ћешъ на лутриѹ много
новаца добити. — Но садъ одъ тога све зависи, да знамъ,
еси ли ти полюбце примила драговольно, или си се томе
противила; — у првомъ случаю треба да метнешъ на лу-
трию номеру 36-у, а у другомъ номеру 48-у.

Двојка. (Съ узтезанѹмъ) Знате, — како да вамъ
кажемъ, — али све едно, — я ѹу да узмемъ 36-у номеру,
на како Богъ да.

Л О В Ъ М О Н Г О Л А Ц А.

Цингисъ-Ханъ, обште познати освоитель и разо-
рителъ у источнымъ земляма, све е покушавао да бы
се њгова войска и онда кадъ нѣ на бойномъ полю бы-
ла, у борену упражњавала. Лети е пролазио крозь земљъ
свои неприятеля, и опустошавао е своимъ ужасомъ варо-
ши и народе; а зими, кадъ е своју жећъ човечіомъ крви
заситио, морала е сирота животня своіомъ кожомъ пла-
тити забаву Ханову и њговы войника. — Кадъ се у
зиму 1220 и 1221. годние кодъ Темреда у предѣлу Ко-
варецму восточно одъ каспскогъ мора, улогоріо, др-
жао е ту велику айку. До 50.000 Монгола окружи вели-
кій просторъ овогъ предѣла, у комъ су се слонови, ла-
вови, тигрови, елени и други зверови налазили. Овај
кругъ стане се садъ све већма стешњавати и редови
буду све гушћи, докъ найпосле нису сироте животниѹ у
манъ просторъ затворене быле, гди су ѹи после копляма
до очаяла доводили. Затимъ подигну ловци такову ларму
военнымъ инструментима, да е дивлячь свестъ готово изгу-
би и оглуви, и нато уће Ханъ са своимъ сыновима и
великашима съ голимъ мачевима у овај кругъ, и стане
животиню убјати.

Пошто се уморе, упутио се Ханъ, праћенъ ловач-
кимъ юнацима, у свой шаторъ, кои е на едномъ узви-
шеномъ месту по монголскомъ начву подигнутъ и укра-
шенъ быо, и увеселявао се гледанѹмъ како су њгови
дивлячи войници ядну животиню тукли, докъ е нису сву
поубјали или поватали. — Овај е ловъ четиръ месеца
траяо, и можда бы се јошть дуже то убјанъ продужило,
да нису принцеви молили, да се осталой животинѹ жи-
вотъ и слобода поклони, кое найпосле Ханъ благоизво-
ли одобрити.

О Г Л А С Ъ.

Знания ради кога се тиче!

Одъ 21. до 29. Септембра ове год.

Евреи имаю празнике, и уове дане ни-
шта не раде. (3—3)